

Asia: VN/879/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

VN/879/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta

Suomen Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa.

Yleisiä huomioita esityksestä

Kuntaliitto pitää tärkeänä reaaliaikatalouden edistämistä koko yhteiskunnan eduksi. Kuntaliitto yhtyy näkemykseen valitusta organisointitavasta. On perusteltua, että tehtävä on pysyväluonteinen ja että sille varmistetaan riittävä rahoitus. Kuntaliitolla ei ole huomauttamista tehtävän osoittamisesta patentti- ja rekisterihallitukselle.

Yhteiskehittäminen ja yhteistyöryhmä

Kuntaliitto yhtyy esityksen tavoitteisiin määritellä reaaliaikatalouden kehitystyön vastuita ja luoda yhteistyörakenteita. Kehittyäkseen digitaalinen taloushallinto tarvitsee yritysten, julkisen hallinnon ja muiden sidosryhmien verkoston ja yhteentoimivan toimintaympäristön.

Esityksessä todetaan, että kehitystyön jatkuminen vaatii eri hallinnonalojen toimijoilta sitoutumista yhteiskehittämiseen sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työssä on kuitenkin huomioitava myös eri toimijoiden erilaiset mahdollisuudet ja resurssit. Siirtyminen reaaliaikatalouteen ei saa merkitä muutoksia normaaliin toimintaan tai lisätä oleellisesti kustannuksia tai luoda uutta hallinnollista taakkaa. Syrjiviä ratkaisuja ei saisi syntyä.

Esityksen ehdotetaan perustettavaksi eri sidosryhmistä koostuva yhteistyöryhmä, jonka tehtävänä olisi tukea Patentti- ja rekisterihallituksen uuden tehtävän hoitamista sekä edistää viraston ja sen sidosryhmien välistä yhteistyötä. Yhteistyöryhmä osallistuisi yhteisten tavoitteiden asettamiseen. Tarkemmin yhteistyöryhmän kokoonpanosta voitaisiin säätää valtioneuvoston asetuksella ja yhteistyöryhmä voisi kokoontua eri kokoonpanoissa.

Esityksessä mainittujen tehtävien ohella työryhmälle voisi myös varata mahdollisuuden tarvittaessa kuulla eri toimijoita tai asiantuntijoita.

Yhteiskehittäminen ja kunnat

Kunnat osana julkista hallintoa ovat keskeinen toimija reaaliaikataloudessa. Kuntien hankinnat näkyvät hankintasanomien ja laskujen volyyymissa.

Digitaalisten laskujen, kuittien ja hankintasanomien käytössä on aina kaksi osapuolta. Kuntien kumppanit edustavat kaikkia reaaliaikatalouden sidosryhmiä, joten osapuolten moninaiset intressit ja yhteisten ratkaisujen löytäminen korostuvat kuntien toiminnassa.

Yrityksen digitaloushankkeen puitteissa on kunnissa saatu hyviä kokemuksia kumppanitason ratkaisuista ja niitä on myös kyetty monistamaan. Olisi tärkeää, että eri tasojen hyvien käytäntöjen hyödyntämistä voidaan jataka.

Taloudelliset vaikutukset

Investoinneilla digitaaliseen taloushallintoon arvioidaan saavutettavan yri-tyksille ja julkishallinnolle Suomessa yhteensä jopa yli 6 miljardin euron vuosittaiset säästöt. Vaikutukset ovat merkittäviä myös organisaatiotasolla. Ehdotuksella luodaan edellytyksiä myös harmaan talouden torjuntaan taloushallinnon digitalisaation keinoin.

Kuten edellä on todettu, työssä tulee pyrkiä huomioimaan myös eri toimijoiden erilaiset mahdollisuudet ja resurssit, jotta investoinnit ja niiden kustannukset ovat tarkoituksenmukaisia organisaation toimintaan nähden.

Tietoturva, tietosuoja ja riskienhallinta

Tietosuojaa, tietoturvaa, riskienhallintaa ja varautumista tulee käsitellä sit-en, että ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia eri tasojen näkökulmasta ja hyödynnettävissä kaikkien toimijoiden piirissä.

Muun digitalisaatiokehityksen huomioiminen

EU- ja kansallisella tasolla on käynnissä erillishankkeita, jotka osaltaan tukevat digitaalisen taloushallinnon kehittymistä. Vaikutukset voivat kuitenkin olla monitahoisia, joten työssä tulee seurata kehitystä laaja-alaisesti.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jari Vaine

Erityisasiantuntija

Vaine Jari
Suomen Kuntaliitto ry - Elinvoima- ja talousyksikkö